

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Qui vanos pavet metus, vera fatetur

urn:nbn:de:bsz:31-101049

QUI VANOS PAVET METVS, VERA FATETVR.

Verè malam conscientiam matrem formidinis esse, dixit Chrysost. Horrorem enim individuū impietatis comitem esse, testantur ii, qui indies conscientia latebras quarunt, nec inveniunt. Penam semper ante oculos sibi versari putant, qui peccaverūt, inquit ille: Hinc fit, ut omnia horreat improbus, etiam minime timenda, imo & amplectenda; Deum, quod inimicum sibi; diaboli, quod licetorem; semetipsum, quod accusatorem sciat, ac sentiat. Viro bono contra nihil terribile est; non Deus, nemo qui magis iuvare velit; non diabolus, nemo qui minus nocere possit; non conscientia, omnia sibi tranquilla: Horrificum tonitru parentis sui vocem benevolam, metuendā fulmen divinae majestatis radios, mortem in vitam meliorem transitum, Dei iudicium, finem pugnae ac arumnarum appellat: Denique

Si fractus illabatur orbis,
Impavidum ferient ruinae.
Quicumque verè animosus esse desiderat,
mentem ut habeat flagitiis purgatā, etiam
atque etiam curet.

IOB 15. 21.

Sonitus terroris semper in auribus impij; & cum pax sit, ille semper insidias suspicatur, circumspectans undique gladium.

IOB 18. 11.

Circumquaque perturbant impij terrores, & disjiciunt eū ad pedes ejus.

PROVERB. 28. 17.

L'Homme faisant tort au sang d'une personne fuira jusques en la fosse sans que aucun le retienne.

OO

A NI;

En quade conscientie (seyter een oudvader) is een moeder van vrees. 'tis gewisfelijck alsoo; want waer een sondich ghemoeft is, daer is 'elcken, in alle voorvallende saken, een bevende hert, ende een versmachte ziel. De goddeloose schrickt voor alle dinghen, selfs oock voor de gene die niet te vreesen en zijn.

Hy ontset hem van Godt, want hy is hem vyandt; van den duyvel, want 'tis sijn pynigher; van sijn eyghen herte, want 'tis sijn beschuldigher.

De rechtveerdighe daerenteghen (ghelijck de wijse-man seydt) is vrymoedich als een jonck leeu, sittert ofte beeft voor niemant; niet voor Godt, wanter niemant en is die hem meer wilt helpen; niet voor den den duyvel, wanter niemant en is die hem min kan beschadighen; niet voor sijn eyghen ghewisse, want daer is ruste.

Den vervaelijcken donder, noemt hy de stemme sijnes hemelschen vaders: den schrikkelijcken blixem, de stralen van des selfs grootachtfaemheydt; de doodt een doorganck tot een beter leven; Godts oordeel, een eynde van strijdt en ellendicheydt; en, om kort te segghen,

Al viel de werelt gantsch en gaer,
De vrome schrickt voor geen gevaer.

Wilder dan yemant onvertsaecht, ende goets moets wesen, die reynighe sijn herte van doodelijcke wercken.